डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय रोपवाटिकांचे बळकटीकरण व आधुनिकिकरण या योजनेसाठी सन२०१५-१६ या वर्षाकरीता अनुदान वितरणास मंजूरी देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांकः अंदाज–२०१५/प्र.क्र. ४० /फ–११

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ तारीख: २९ मे, २०१५

वाचा -

- 9) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,क्रमांक एसएलएफ-१८/०२/प्र.क्र.३२६/ जल-१२, दि.३ एप्रिल, २००६
- २) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,क्रमांक एसएलएफ-१८/०६/प्र.क्र.८२/ जल-१२, दि. १३.७.२००६
- 3) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक एसएलएफ-२०१२/प्र.क्र.५३/ जल-१२, दि.१८.६.२०१२
- ४) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक एसएलएफ-२०१३/प्र.क्र.५२/जल-१२, दि. ०४.०५.२०१३
- ५) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक अंदाज-२०१४/प्र.क्र.१९/जल-१२, दि.७.३. २०१५
- ६) वित्त विभाग, परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५ /अर्थसंकल्प-३, दि. १७ मार्च, २०१५
- ७) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र.बीयुडी -२०१५/२४०६/प्र.क्र.१०२/ ब-१, दि.२१ एप्रिल, २०१५
- ८) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, पुणे यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/४४४//प्र.क्र.७/ १५-१६, दि. १५.०५.२०१५

प्रस्तावना -

राज्यात मोठया प्रमाणावर उत्कृष्ट दर्जेदार रोपांची निर्मिती करण्याची गरज ओळखून सामाजिक वनीकरण संचालनालयाअंतर्गत राज्यातील ३३ जिल्हयात प्रत्येकी एक याप्रमाणे ३३ शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकांची स्थापना करण्यात आली आहे. आतापर्यन्त या शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकांतून विविध प्रजातींच्या लाखो रोपांची निर्मिती यशस्वीपणे करण्यात आली आहे. परंतु बदलत्या कालानुरुप या ३५ शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकांध्ये सुधारणा करुन त्यामध्ये व्यापारी उपयोगाच्या प्रजातीची आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने रोपनिर्मिती करण्याची गरज निर्माण झाली आहे.

राज्यातील वनक्षेत्राबाहेरील खाजगी तसेच सार्वजिनक जिमनीवर वृक्ष लागवड करण्यासाठी सध्या अस्तित्वात असलेल्या सामाजिक वनीकरणाच्या विविध योजनांव्यतिरिक्त रस्त्यांच्या दुतर्फा उंच वृक्ष लागवड योजना आणि खाजगी पडीक जिमनीवर वृक्ष लागवड व वैरण विकास योजना सन २००६-०७ पासून रोजगार हमी योजनेच्या माध्यमातून सुरु करण्यास संदर्भाधीन दिनांक ३ एप्रिल, २००६ व दि. १३ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. या योजनांद्वारे फार मोठया क्षेत्रावर वृक्ष लागवड होणे अपेक्षित आहे. सामाजिक वनीकरण संचालनालयाच्या अंतर्गत राज्यातील ३३ शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकांद्वारे प्रामुख्याने रोपांची निर्मिती करुन त्यांचा सदर योजनेसाठी पुरवठा करण्यात येत आहे. सामाजिक वनीकरण विकास क्षेत्रातील वृक्ष लागवड कार्यक्रमांची एकूण व्याप्ती लक्षात घेता या अस्तित्वातील शासकीय रोपवाटिकांची क्षमता वृध्दींगत करणे अपरिहार्य झाले आहे. ही बाब विचारात घेऊन तसेच यापुढे वृक्ष लागवडीच्या विविध योजनांसाठी मोठया प्रमाणात दर्जेदार रोपे व कलमे यांची उपलब्धता सदर रोपवाटिकेद्वारे होण्यासाठी "डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय रोपवाटिकांचे आधुनिकीकरण व बळकटीकरण" ही योजना राबविण्यात येत आहे. या योजनेसाठी सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षाकरीता रु.१६१७ लाख इतका निधी अर्थसंकल्पीत झाला आहे. वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. ५ येथील दि. १७.४.२०१५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये प्रथम आठ महिन्याकरीता अर्थसंकल्पीत निधीपैकी ७०% मर्यादेत रक्कम खर्च करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार संदर्भ क्र. ७ येथील दि. २१.०४.२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सदर निधी प्रधान मुख्य

वनसंरक्षक, (वन बल प्रमूख) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सुपूर्व करण्यात आला आहे. त्याअनुषंगाने "डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय रोपवाटिकांचे बळकटीकरण व आधुनिकिकरण" या योजनेसाठी सन २०१५-१६ या अर्थिक वर्षासाठी माहे एप्रिल ते नोव्हेंबर, २०१५ या आठ मिहन्यांच्या खर्चाकरीता एकूण मंजूर तरतूदीच्या ७०% मर्यादेत रु.११९ लाख इतके अनुदान वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षात सामाजिक वनीकरण विभागांतर्गत " डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय रोपवाटिकांचे बळकटीकरण व आधुनिकिकरण" या योजनेसाठी रु. १६१.७० लाख इतका निधी मार्च, २०१५ मधील अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात अर्थसंकल्पीत करण्यास मंजुरी दिली आहे. या अर्थसंकल्पीत निधीपैकी माहे एप्रिल, २०१५ ते नोव्हेंबर २०१५ या ८ महिन्यांकरिता रु.११९ लाख (रुपये एकशे एकोणीस लाख एकोणीस हजार फक्त) इतके अनुदान वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. विवरण पत्र-१ प्रमाणे माहे एप्रिल ते नोव्हेंबर, २०१५ मधील कॅशफ्लो सोबत जोडला आहे.

- 2. या योजनेंतर्गत वरीलप्रमाणे मंजूर निधीतून राज्यातील ३३ शासकीय रोपवाटिकांमध्ये मिस्ट चेंबर, ग्रीन हाऊस, पॉली हाऊस उभारणी, जलस्रोतांचे बळकटीकरण, पाईपलाईन, फेंसिंग, रस्ते दुरुस्ती इत्यादी कामे करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. याबाबत प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण यांनी योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी कृती आराखडा तयार करुन विहीत कार्यापध्दतीनुसार व विहीत मुदतीत त्याची अंमलबजावणी करावी. तसेच याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना ही निर्गमित कराव्यात.
- 3. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे राहतील. सदरहू मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची नियंत्रक अधिकारी यांनी दक्षता घ्यावी. सदर निधीचे जिल्हानिहाय वाटप करण्यास महासंचालक, सामाजिक वनीकरण यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यानी सदर योजनेची अंमलबजावणी प्रचलीत अटी व शार्तीच्या अधिन राहून करावी. तसेच जिल्हानिहाय तरतुद वितरणाची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाचा / झालेल्या खर्चाचा तपशील देखिल शासनास सादर करण्यात यावा.
- ४. सदर योजनेअंतर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली सन २०१५-१६ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र.सी-७, २४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, १०२ – सामाजिक क्षेत्रिय वनीकरण – (०३) (०४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय रोपवाटिकांचे बळकटीकरण व आधुनिकिकरण (२४०६ ८६१३) – योजनांतर्गत – दत्तमत.

- **५.** सदर शासन निर्णय परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.
- **६.** सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०५२९१६४०१०२७१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डी.एल.थोरात) सहसचिव (वने), महसूल व वन विभाग,

प्रत,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

- २. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- ३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ४. मुख्य वनसंरक्षक व उप महासंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्त, कोकण ठाणे, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर.
- ५. सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग, (सर्व जिल्हे)
- ६. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई
- ७. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,
- ८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई ४०० ०३२
- ९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १०. कार्यासन अधिकारी, व्यय-०९, अर्थसंकल्प ०६ वित्त विभाग,मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११. कार्यासन अधिकारी, ब-१,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १२. सहसचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कार्यासन अधिकारी (सर्व),महसूल व वन विभाग,मंत्रालय,मुंबई-३२
- १३. निवडनस्ती/फ-११

विवरण पत्र -१

शासन निर्णय क्र. अंदाज-२०१५/ प्र.क्र.४०/फ-११,दि. २९ ०५.२०१५

योजनेचे नाव:- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय रोपवाटिकांचे आधुनिकिरण व बळकटीकरण

(२४०६ ८६१३)

एकूण रु. ११९.१९ लाख

(रु. लाखात)

सविस्तर	प्रसतावांतर्गत	एप्रिल,	मे,	जून,	जुलै,	ऑगस्ट,	सप्टेंबर,	ऑक्टें,	नोव्हे.,	एकूण
शिर्ष	मागणी	२०१५	२०१५	२०१५	२०१५	२०१५	२०१५	२०१५	२०१५	वाटप
	केलेली									केलेली
	रक्कम									रक्कम
	998.98	9८.००	9८.००	६.००	६.००	9८.००	9८.००	9८.००	90.98	998.98

(डी.एल.थोरात)

सहसचिव (वने), महसूल व वन विभाग